

A Kolozsvári Egyetemi Könyvtár katalógusai és olvasmányaim alapján kiegészíthetem mindazt, amit a Korbuly nevű alkotókról megtudhattunk a Szinnyeiből. És pedig: Korbuly Adeodat orvos munkája az 1840-ben megjelent Dissertatio fellelhető a könyvtárban, nemkülönben Korbuly Imre, János és József munkái is. Korbuly József színdarabja - egyfelvonásos vígjátéka: A felsült Don Jüan nem maradt kéziratban, megjelent az Élet és Irodalom 1885-ös évfolyamában. Korbuly György is szerepel a katalógusokban a Semmelweisről írott munkájával, mely az Orvosképzés XXIX. évfolyamban jelent meg.

A Kabdebóknál még a következőket találtam. Felsorolom műveiket:

Kabdebó Erna: Végre egy férfi!(Itt jegyzem meg, hogy Berde Máriával közösen is írtak.)

Kabdebó György - orvos, gyógyszerészeti cikkek.

Kabdebó Gyula: A gyulafehérvári székesegyház, A szobrászat története, Bp.

Kabdebó Oszkár: Te rongyos élet.

És végül egy Kovrikkal zárjuk a K. betűs szemelvényeket:

Kovrik Arthur (Adeodat) r. kath. plébános, szül. 1817. október 14. misés pappá szenteltetett 1842. augusztus 24. Szent András on (Békésm.) 1861. Érkeserűn volt plébános; 1880-ban nyugalomba vonult. Meghalt 1883. ápr. 13. Nagy-Károlyban.

Munkája: Mezei nefelejts. Egyházi beszéd. Szarvas, 1849. (500 példányban nyomtatott; 2. változatban kiadás u. ott 1849. Schematizmus. M. Varadinensis 1853-84 és Réthi Lipót szarvasi nyomdász jegyzeteiből.

Ugye érdemes lenne tüzetesen áttanulmányozni e forrásmunkát. Rajta hát fiatalok!

* * *

Adventi jókívánság

Hálás tisztelettel kívánok kegyelmekben gazdag Szent Adventet! Krisztus békessége és csakis az Övé töltse be Mindannyiunk lelkét!

Tisztelettel

Szakács Endre örmény katolikus plébános Szamosújvárról

* * *

Apró hírek

Közmeghallgatást tartott 2005. november 22-én du. 17 órakor a Fővárosi Örmény Önkormányzat és a II. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat a Fővárosi Örmény Önkormányzat klubtermében (V. Akadémia u. 1. IV. em. 430.)

Az elnöki beszámolókat követően szíveslátással és *Georgij Paradzsanov: Meghaltam* című filmjének levetítésével kedveskedtek a rendezők az érdeklődőknek.

A Fővárosi Örmény Klub köszönetet mond a **MACRODA** és **DAGENT Kft** vezetésének, hogy klubnapjai filmvetítéseikhez a kivetítő gépet és vetítövásznat ingyenesen rendelkezésére bocsátotta.

* * *

Száva Tibor Sándor dr.

Hunok vagy székelyek

Érdeklődve olvastam a „Hargita Népe” szeptemberi számaiban megjelent írásokat a székelység eredetével kapcsolatban. Még mielőtt bárki ezzel a problémával foglalkozna, szíves figyelmébe ajánlom elolvasni *Lukácsi Kristóf* könyvét, amely „*A Magyarok Őselei és Lakhelyei*” címmel jelent meg Szamosújváron 1870-ben. Tehát akkor jelent meg, amikor még szó sem volt finnugor elméletéről, amelyet később a Habsburgok találtak ki (most is ezt sulykolják a kései történészek) a magyar történelem alábecsülésére. Mivel nem vagyok történész, ezért csak személyes érvelésemet szeretném elmondani a fenti könyvvel kapcsolatban. Szerintem ez az egyetlen olyan könyv, amely írásos adatokra támaszkodva született és tárgyilagos képet nyújt a magyar-székely múltból.

Miért is lehet ezt állítani? Mert forrásmunkának használja *Chorenei Mózes* örmény származású történész munkáit, melyek Kr.u. 430 körül íródtak. Tehát egyetlen olyan írásos dokumentum, amely a magyarok eredetére vonatkozó legrégebbi írott adatokat tartalmazza. Lukácsi, mint az örmény nyelv tökéletes ismerője, erre a dokumentumra támaszkodva írta meg könyvét magyarul. A későbbi századok történészei vajon milyen irodalomjegyzékre támaszkodva adták elő valós és valótlan állításukat? Történelmet lehet kitalálni, gondoljunk csak az elmúlt száz év erdélyi történéseire! Voltak-e írásos anyagok erre az előre megrendelt történelmi állításokra?

Lukácsi könyve szerint *Scytháknak* és *Scythák ivadékainak* hirdeti a magyarokat az összes akkori történetírás. Csakhogy a scytha nevezet oly bizonytalan, mert abban az időben ezzel a névvel illettek még sok más népet, mint például; a géták, góthok, sarmaták, szlávok, perzsák, örmények, görögök, hunmagyarok stb. Ez az általános gyűjtőnév később oldódott, mert egyes népcsoportok nemzeti neveiken tűntek fel az általuk elfoglalt területeken. A Scytha név határozatlan jelentése azonban végtelen zavart okozott a későbbi történelmi kutatásokban!

A magyarokat azonosító nevek közül a legfontosabb a *Chus*, *Chusán*, *Chusita* nevezet, mely egyfelől az eredeti ősapára vezet vissza, másfelől az örmény kútforrások nyomdokain a nagy számú scytha népek azon ágát fedezi fel és ismerteti velünk, amelyben hajdan a magyarok rejlettek. Itt érdekes megjegyezni, hogy a *Chus* és *Hun* szinonim névszó az örmény kútforrásokban egyazon jelentésű. Így tehát az általános scytha népekből elkülönített Chusok nem mások, mint a Hun-Magyarok. Itt kell megjegyezni, hogy a magyarok Chusok, nem minden scytha Chus, sőt még az is ide tartozik talán, hogy nem minden chus Magyar. Ezek a Chusok előfordultak Belső-Ázsiában, a Kaukázusban és Nagy-Örményországban is.

A Hunok chus voltát tanúsítja továbbá számos örmény és görög kútforrásban előforduló és a belső ázsiai magyar népeket tárgyaló történelmi adat. Ugyanakkor itt nyer bizonyítékot a Chusok és Parthus nép között fennálló rokonági kapcsolat is. Ezeknek a magyar ajkú néptörzseknek a szülőföldje és eredeti lakhelye *Nagy-Örményország*, név szerint annak északi része, mely hajdan *Felső-Armeniának* neveztetett és az Araxes folyó melléke volt. Itt a táj Madschar nevezetet visszhangzó emlékekben sem szűkülöködik, tanúja ennek Madschar völgy és Madschar helység, melyek nevüket minden bizonnyal nem a vak véletlennek, hanem az ős előkorban egykor ott lakott magyaroknak köszönhetik, mivel az Araxes bal partján következőleg Észak-Armeniában Hunor város és Sacassene kerület közelébe esett.

A magyar régiségbúvárok sajnálatosan nélkülözték az akkori nevet, melynek kalauzolása mellett a magyar nemzet eredetének szentélyébe juthatnak, jól belátták, miképp a hun-magyar név elégtelen, a scytha határozatlan, a parthus korlátolt jelentésű. Hogy ezen hiányt, melynek annyira érezték szükségét kipótolják, különféle hipotézisekhez folyamodtak. Különböző népvneveket fogtak fel, melyek a magyar névszóhoz hang és jelentésre némileg hasonlítottak, vagy amelyekben, néha erőltetett elemzés és magyarázat szerint ilyen hasonlatosságot véltek felfedezni.

Ki mondja meg nekünk, miképp nevezte magát a magyar Ázsiában maga nyelvén és miképp neveztetett Ázsia népeitől. Mint ahogy az előbbieken szó esett; hogy a magyar Scytha, de nem áll, hogy minden scytha Magyar. Ki mondja meg nekünk, melyik volt a magyar azon számtalan, különböző nevű és nemzetséggű Scythák közül, kiket kivált Nagy Sándor hadjárata után a görög és római írók ismertek, ha nem ismét a magyar és a keleti irodalom. Csak ezeknek vizsgálatával lehet eljutni Közép-Ázsiába, ahol az örmény kútforrások világánál tovább kutatva nyomába lehet jutni a *Hun-Magyar Scytháknak* és azon nevek felfedezésére, amelyet az örmények, perzsák, kínaiak és minden más ázsiai nemzet a magyar faj jelölésére hajdan használt, mely közös neve lévén a Magyarok keleten, minden magyar ajkú népet magába egyesített.

Sajnos ez a tény sok történetbúvár, régész és nyelvészeti kutató figyelmét általában kikerülte. Ezért volna ajánlatos olvasgatni Lukácsi Kristóf könyvét, hogy az avatatlan szemlélő is betekintést nyerhessen a fent említett történelmi tényekbe.

* * *

„Minden változásnak, még annak is, amit leginkább óhajtunk, megvan a maga szomorúsága, mert amitől megválnak, önmagunk egy része: az egyik élet számára meg kell halnunk, hogy egy másikba lépjünk.”

Anatole France

* * *